

Kohti unelma-ammattia podcast

K3J4

00:00:01 Kaisa

Sä kuuntelet Keudan Kohti unelma-ammattia -podcastia. Mun nimi on Kaisa Korkeamäki ja mä oon sun mukana kolmannen kauden lähdetään kuulemaan millainen unelma-ammatti tällä kertaa löytyy.

00:00:15 Kaisa

Unelma-ammattien etsintä ja ihmettely jatkuu ja nyt tällä kertaa meillä on käsityö ammatit suurennuslasin alla.

00:00:26 Kaisa

Mulla on täällä koru ja pienesine artesaani sekä kultaseppä artesaani, Laura Tennberg-Mononen, moikka, Laura. Voidaanko puhua tällaisesta niin kun ihmiskunnan vanhimmasta ammatista kun puhutaan kultaseppän artesaanin toimimisesta?

00:00:26 Laura

No siis varmaan tavallaan tietyllä tapaa voidaan nyt astutaan kaikkien muiden varpaille, koska varmaan myös jokainen kokki kokee olevansa eka, koska kaikki varmaan teki ruokaakin silloin ja kalliomaalaukset on siltä ajalta, mutta voidaan puhua vanhasta ammatista.

00:01:00 Kaisa

Siis tosiaan sä oot opiskellut koru ja pienesine artesaaniksi, mutta sekä myös kultaseppä artesaaniksi. Mitä mikä ero näillä 2 käytännössä on ehkä kansankielessä ihmiset tietävät että tehdään tällaisia niin kun tilaus koruja.

00:01:20 Laura

Joo tota itse asiassa mä en opiskellessa tai aloitin opiskelut niin en tiennyt, että mikä niissä on ero, mä halusin alunperin opettajaksi ja sitten mä ajattelin, että mä haluan kuviksen opettajaksi.

00:01:29 Laura

Ja tota sitten mä olin vuoden koulussa ja oon mä olin siis töissä iltapäiväkerhossa ja koulunkäyntiavustajana ja totesin että eihän se ope saakaan tehdä niitä kivoja juttuja ja ne oppilaat saa tehdä ja itse vaan valvoo ja mä löysin ihan vahingossa ton korun ja pienesineet artesaanin koulutusohjelman sitten haku oppaasta aika nopeasti sitten selvisi kun lähdettiin opiskelemaan että siinä oli paljon tota koru alaa ja myös jalometalli alaa. Mikä on sitten se kultaseppän pääoma mutta me myös siis me taottiin me tehtiin puutöitä.

00:02:00 Laura

Mä oon tehnyt kaiken maailman miekkoja ja tota kalusteita pienempiä.

00:02:04 Laura

Ja siinä on niin kun kaikkea ja mun mielestä se koulutuksena on ehkä todella hyvä urapolku eteenpäin monenlaisiin käsityön ammatteihin, että mä tunnistin ekan vuoden aikana, että mä haluan ehdottomasti

kultasepäksi mä kävin kaikki harjoittelut siitä kultasepällä ja niin kun tiesin, että tästä mä jatkan niin kun siihen suuntaan, mutta se on myös ihan täydellinen esimerkiksi jos haluaa johonkin vaikka lasten ohjaajaksi askartelu puolelle haluaa ruveta jatkamaan niin kun ehkä kaluste puolelle taontaan joku ehkä rupeaa tekemään enemmän semmoisia remppahommia, eli se on niin kun hirveän hyvä.

00:02:36 Laura

Sekä metalli että puutyö osto väyläksi ja.

00:02:40 Laura

Kultaseppä on sitten taas lähdetään siihen niin kun jalometallien maailmaan siihen kuuluu sitten jo niin kun istutustyöt ja korujen valmistuksen. Tietysti niitten suunnittelu ja suunnittelu kuuluu jo siellä siinä koulussa tietysti asiaa, mutta se oli vähän kaikenlaista suunnittelua.

00:03:03 Laura

Me mietittiin niin kun oli semmoinen isompi työ nimeltä klassikko, jolloin tutustuttiin nimenomaan korun historiaan ja erilaisiin aikakausiin ja jokainen suunnitteli jonkun aikakauden mukaan sitten vähän isomman työn, mutta sitten ihan jokainen työ aina, että tällä kertaa meillä on vaikka kiven istutus tällä tapaa suunnitellaan sormus mihin teette sen istutuksen eli jokaisen työn joka tapauksessa joku opiskelija suunnitteli.

00:03:28 Laura

Tietysti siinä on semmoinen sudenkuoppa, jos sua laiskottaa ja se suunnittelet vähän niin kun liian helppoja juttuja sä opit myös vähemmän. Se on paljon itsestäkin jos sä tähtäät ylöspäin sä myös opit enemmän että se on hirveästi niin kun omalla vastuulla myös sitten se että mikä mitä sä oot suunnitellut

00:03:38 Kaisa

Joo ja tuossa kun aika kivalta kuulostaa se just, että sitten opiskelija saa itse vähän.

00:03:48 Kaisa

Niin kun sen oman ehkä mielenkiinnon ja omien tavoitteiden mukaan, että ollaan päästy ehkä siitä sellaisesta, että nyt kaikkien pitää tehdä tällä samalla tavalla vaan että se on sitä just luovaa, kun kuitenkin puhutaan käsityön ammasteista.

00:04:01 Laura

Kyllä että siinä on just se hyvä puoli, että rajaavat tekijät on tietysti kurssilla opittava asia. Oli se sitten emulointi kiven istutus tietyllä tavalla tai mikä vaan miesten korut esimerkiksi miesten korujen mekanismia pitäisi käyttää sitten sä saat sen lopun suunnitella itse. No se rajoittava tekijä tekee sen, että ei lähde ihan laukalle se homma eikä käy niin että sä jäät pyörimään sen suunnittelun kanssa etkä ikinä ehdi tekemään mitään.

00:04:27 Laura

Mutta sitten samaan aikaan niin se antaa aika vapaat kädet nimenomaan valitsemaan ja just koin sen, että osaisi myös etsiä ehkä sellaisia paikkoja varsinkin ensimmäisen kerran jälkeen, kun on vähän tutustunut, että missä tehdään sen tyyppisiä koruja, sen tyyppisiä töitä mitä mä haluan tehdä, missä mä saan niin kun oikeasti eniten siitä irti.

00:04:37 Kaisa

Joo ja mikä on niin kun se oma tyyli? No tuossa vähän avasikin jo omaa urapolkua, että miten ollaan päästy niihin koulutuksiin. Mitä sitten tapahtui kun sä olit koulusta valmistunut?

00:04:59 Kaisa

Lähdit ikään kuin koittamaan siipiesi maailmalla. Löysitkö sä sen oman tyyllisen paikan?

00:05:04 Laura

Tota no mä oon itse asiassa oikeastaan heti eka vuodesta lähtien koru ja pieni esine artesaanin koulutuksessakin niin ollut töissä. Aluksi mä oon ollut ihan niin kun myyntipuolella koru liikkeissä se ei tietenkään niin kun kouluttanut siihen tekemiseen, mutta toisaalta se sai nähdä sitä alaa ja sain niin kun nähdä sitä millaista työ niin kun sillä puolella tiskiä on.

00:05:27 Laura

Sitten tota itse asiassa mulla oli tiedossa kultaseppä artesaaniksi, kun valmistuin että mä haluaisin kaivertaja artesaanin koulutukseen ja siinä oli puoli vuotta väliä ennen kuin se alkaa, että sitten mä jatkoin myynti töitä sen verran aikaa ja pääsin sinne kouluun mutta mä sain paikan sitten samaan aikaan Helsingistä kultaseppäliikkeestä pajalta. Missä mä sitten olin kultaseppänä ja kaivertajana mä en ehtinyt olla koulussa kun puoli vuotta.

00:05:54 Laura

Ja me keskusteltiin silloin opettajan kanssa ja se sanoi, että hän kokee, että sä saat sen saman asian sillä, että sä teet työksesi tätä, koska siinä työpaikassa oli toinen kaivertaja myös. Eli mulla oli siellä tavallaan se mentori myöskin. Eli mä en ikinä valmistunut sitten kuitenkaan, mutta teen sitäkin työkseni.

00:06:10 Kaisa

Vau eli nyt voidaan.

00:06:11 Kaisa

Puhua, että että tämän osaamisen olet saanut nimenomaan.

00:06:14 Kaisa

Sillä niin kun oikein perinteisellä tavalla, että oli se paikan puhutaanko mestarista ja sitten se noviisi.

00:06:20 Laura

Kissälleen ne oli nimeltään ja tosiaan no, sinänsä hänkään ei ole mestari koulutukseltaan. Eli sitten jos ollaan niin kun tarkkoja niin mä en tosiaan ole kultaseppä vaan mä olen kultaseppä artesaani osa on siitä tosi tarkkoja, vaikka loppupeleissä sillä ei ole väliä, että jos se artesaani osaa saman verran kuin se kultaseppä, niin samapa tuo.

00:06:40 Laura

Joo mutta että tietysti se, että onhan sillä väliä, että mikä sä olet koulutukseltasi, mutta meidän alalla sille ei ole hirveästi väliä siksi, että suurin osahan työllistää itsensä itselleen. Niitä papereita ei tarvitse näyttää.

00:07:00 Kaisa

No tämä juuri ja voidaan ajatella, että sellainen yrittäjäyys on aika yleistä alalla.

00:07:02 Laura

Tosi yleistä, että suurin osa kuitenkin työllistää itse itsensä sitten on tämmöisiä vähän pienempiä pajoja missä sitten saattaa olla muutama töissä ja se vaatii silti sitä semmoista yrittäjä henkisyttä.

00:07:11 Laura

Koska usein sä oot kaksin ehkä kolmisin ja ja sitten kuitenkin tehdään töitä sen yhteisen maalin eteen, vaikka yksi tietysti kantaa sen yrittäjän riskin. Sitten löytyy ihan sen tyyppisiäkin ratkaisuja missä niin kun samalla pajalla työskentelee tavallaan kommuuni tyyppisessä pajassa työskentelee useampi yrittäjä yhdessä, mutta silloinkin vaikka siellä sitten on niitä yhteisiä asioita niin jokainen joutuu sitä yrittäjyyttä myöskin harjoittamaan.

00:07:38 Laura

Sitten toki löytyy muutamia työpaikkoja on tietysti kaikki tuntee Kalevala korut ja Kultakeskuksen varmaan todennäköisesti Saurum ja Lumoavan. Siellä löytyy myös ihan sellaisia työllistettyä seppiä, mutta hekin työllistää jonkun verran niin, että alihankintana teettävät sitten joitain tehtäviä käytännössä, että yrittäjät sitten on myös mukana siinä hommassa.

00:08:03 Kaisa

Ja Laura sä oot itsekin yrittäjä kerroit tuossa nyt ennen haastattelua vähän paremmin jo tietojani 5 vuotta kun sä olit toiminut yrittäjänä.

00:08:09 Laura

Joo eli tota mä tosiaan sain silloin kaivertaja koulutuksen aikaan sitten paikan ensin mä pääsin viikko tuuraajaksi niin että siellä sitten pääsin välillä pitää vapaata sitten toinen työntekijä ja sitten kun alkoi niin kun näyttää siltä, että nyt toi sijaisuus loppuu eikä oikein tiedä että mitä sitten tapahtuu.

00:08:30 Laura

Ja tota siinä vähän sitten oli puhetta että jääkö mä sitten sinne myyjäksi ja mä koin, että mä en halua niin kun jäädä pois siitä käsityön hommasta edes vähäksi aikaa, koska käsityö on semmoinen, että se pitäisi koko ajan tehdä, ne lähtee unohtumaan ja samaan aikaan mä vähän kuulin, että täällä tää kulta kiila on jäämässä eläkkeelle. Sitä kautta sitten mä rupesin miettimään, että nyt olisi ehkä se aika että jos mä en nyt sitä tee niin sitten sitä ei tule tehtyä ja tosiaan 5 vuotta sitten mä sitten hankin kulta kiilan liiketoiminnan ja päädyin sitten yrittäjäksi.

00:09:03 Kaisa

Eli nyt sulta pystyy tulla pyytämään nimenomaan kulta kiilan kautta. Sitten näitä tilaustöitä.

00:09:06 Laura

Kyllä sitä nimenomaan on mun työ mä teen korjauksia, puhdistuksia, muokkauksia ja sitten ihan tilaustöitä eli tosi laajalla skaalalla ja niin suurin osa tekeekin. Jos sä et ole työllistynyt semmoiseen isompaan paikkaan tai sä et ole ihan täysin spesifioitunut just jonkunlaiseen hommaan mitä Suomessa ei kauhean moni voi tehdä, ei riitä töitä sillä lailla niin suurin osa pienemmistä firmoista tekee kuitenkin aika lailla tosi isolla skaalalla.

00:09:36 Laura

Voi olla, että joku ei korjaa sitten enempää, vaan se esimerkiksi vaan tekee muokkauksia ja uusia töitä.

00:09:42 Laura

Joku voi olla oikeastaan vaan korjauksiin tähtäävä, mutta mä oon kokenut, että se on melkein niin kun kivointa, että mä teen tosi paljon kaikkea mun työpäivät ei ole koskaan oikeastaan samanlaisia, että maanantai mä koitan vähän katsoa aina läpi viikon töitä ja miettiä että mitä tällä viikolla tehdään, mutta niissäkin voi tulla sitten semmoisia ylläreitä keskiviikkona, että sitten todetaan, että no eipä tehdäkään näin tehdäänkin jotain ihan muuta.

00:10:06 Laura

Ja tosiaan niin kun mitä kaikkea se työpäivä sisältää.

00:10:09 Laura

No mä haluaisin puhua ateljeesta, mutta kyllä se niin kun tavallaan. No paja on se missä mä teen töitä myymälä on oikeastaan nyt tällä hetkellä ehkä kuvaavin sana sille etu tilalle, mutta mä kovasti haluaisin sitä vähän muokata sellaiseksi ateljee maiseksi vähän semmoiseksi kotoisammaksi.

00:10:29 Laura

Sinne on niin kun jotenkin ei tuntuisi niin paljon siltä, että on pakko ostaa, kun tulee sisään, koska mä haluaisin aina niin kun mä yritän aina sanoa, että eihän se ole noloa tulla sisälle ja katsella. Mutta suomalaiset tosi usein ajattelee että voi ei, että mä varmaan häiritsen niin en mä voi mennä tonne pyörimään.

00:10:32 Kaisa

Niin on muuten ja nimenomaan kun ajatellaan tällaista vielä spesiaalimpaa liiketilaa ja tiedetään että siellä on tällainen tilaustöitä tekevä taitava osaaja niin eihän me nyt voida sinne mennä kun en minä nyt edes tiedä että mitä minä olin tässä nyt ajatellutkaan.

00:11:01 Laura

Nimenomaan silleen, mutta sitten mä koen, että tavallaan että jos sä käyt kurkkaamassa niin se on vähän. Tietäisit että mitä siellä on niin sitten ei olisi niin iso kynnys myöskään tulla ja ehkä sanoa, että hei että jotain tommoista mä oon aina halunnut.

00:11:01 Kaisa

Just näin jo, että minkälaista tää nyt voisi sitten itse asiassa ollakin ja niin kun se niin kun rennolla asenteella käsityö ala tarvitsee paljon käsillä tehdä ja osata erilaisia asioita. Millainen tyyppi on nyt sitten se joka tällä alalla pärjää artesaanin jalometallien ja pienen esineiden kanssa?

00:11:39 Laura

No ensimmäinen on varmaan se, että yrittäjähenkilinen täytyy olla vähän semmoista niin kun paineensietokykyä niin kun siihen tyyliin, mutta sitten jos mietitään ihan sitä työn tekemistä niin tarkka pitää olla ja pitää nauttia oikeastaan siitä, että koska täytyy jaksaa niin kun tehdä tosi tarkkaan ja sietää sitä sitä sellaista että tossa on vielä pienen pieni tota pitäisi kyllä pikkaisen että ja toisaalta pitäisi myös vielä sitten sen nyt oppia varmaan koulutuksessa ehkä parhaiten että sitten on olemassa myös sellainen raja jonka jälkeen ei enää saa koskea ja yrittää vielä vähän kun sitten sattuu jotain.

00:12:11 Kaisa

Ihan totta niin että tää on tällainen häilyvä veteen piirretty viiva mikä pitää oppia pikkuhiljaa omassa työssä.

00:12:18 Laura

Mut että että ne on varmaan ne niin kun tärkeimmät että tää siitä täytyy kyllä nauttia, koska muuten tommoiseen ei niin kun kannata lähteä. Tietysti hyvää tekee tämmöisellä alalla kun istutaan staattisesti niskat kyyryssä samallalalla kun kaikki tietokoneella nykyään niin tekee hyvää että jos myös jonkun näköisen semmoisen liikunnan ilon omaa koska sitten työura kestää tosi paljon pidempään kuin huoltaa vielä työkaluaan.

00:12:46 Kaisa

Niin just näin koska kädet ja se oma kehohan on se millä tehdään.

00:12:49 Kaisa

Nyt millaisia kun ajatellaan että sä ihanasti luettelit jo mitä kaikkia näitä eri koulutuksia on niin puhuttiin jo kultasepästä, kultaseppä artesaanista, koru ja pienesine artesaanista. Mitä kaikkia koulutus väyliä alalle on?

00:12:53 Laura

Ammattikoulu on on se pohja. Paljolti osa tulee myös artenomi kautta eli ammattikorkeassa. Silloin ne on vähän enemmän suunnittelu puolesta, mutta tästä mä en nyt voi sanoa mitään, koska mä en ole siellä puolella ollut, mutta tiedän että vanhoja luokkalaisia on tullut niin että he on ensin olleet artenomi koulutuksessa ja sitten he on halunneet niin kun lisää sitä tekijä puol.

00:13:23 Laura

Melkein yleisin taitaa olla kuitenkin toi kultaseppä artesaani mistä niin kun ihan suoraan kultasepän alalle pääsee. Mä tiedän että Tammissaaressa ainakin ruotsinkielistä koulutusta löytyy ja osa mun tuttavista ihan suomenkielisiäkin on käynyt siellä nyt mä vähän katselin, mä tiedän Tyrvällä on myös koulutusta ja uutena mä en ollut yhtään huomannut että Oulusta kanssa löytyy ja sitten tietysti Lahdessa Salpauksessa löytyy kanssa.

00:13:50 Laura

Kaikista paras on se, että että googlailla ja katsoo sieltä ensin, että mikä näistä ja ja jos ei se ole sun paikallinen käyt katsomassa Salpauksen tai Akselilta sieltä Tammissaaresta niin sitten alkaa pikkuhiljaa löytyä se sinne voi vaikka soittaa ja kysyä jos kiinnostaa sitten just näitä pienesine puolen juttuja niin saattaahan niistä mistä vaan ajautua että Kouvolassa mä oon opiskellut on koru ja pienesine artesaanin koulutuksen, mutta sittenhän noita löytyy niin monia varmaan löytyy melkein joka kaupungista joku sellainen joka niin kun tähtää tällaiseen.

00:14:24 Laura

Pienempään tekemiseen, jonka kautta saattaa sitten alalle löytää, mutta mun täytyy myöntää, että että niistä mulle tuttu on oikeastaan vaan toi Kouvola kun mä oon siellä itse käynyt.

00:14:38 Kaisa

No tämä juuri. No kuinka sitten ammattilainen nyt kun hän on tullut sieltä perustutkinnosta työelämään? Loppuuko se oppiminen siihen vai kuinka sitä osaamista ja uuden oppimista ylläpidetään? Onko siihen jotain koulutuksia?

00:14:47 Laura

Löytyy noita koulutuksia ja sitten jo se, että kun sä valmistut siihen ammattiin niin et ole vielä valmis. Huomasin sen ihan saman tien että sä oot saanut ne.

00:14:55 Laura

Perustyökalut millä siihen hommaan lähdetään ja sen jälkeen tota alkaa se oikea oppiminen ja sehän jatkuu niin kun vieläkin.

00:15:02 Laura

Että mä oon valmistanut koruja pieniä siinä artesaaniksi kaksituhattayksitoista ja kultaiset partisaani 2014 ja vieläkin tulee sellaisia päiviä, että tuntuu että enkö mä nyt osaanko mä edes tätä asiaa, mutta sitten tulee onneksi niitäkin päiviä että mä oon että vitsi että miten toi meni ennen noin että plus että joka uudessa työpaikassa on aina vähän eri hommia niin kun sanottu kaikki paikat on niin erilaiset. Sä joudut kuitenkin opiskelemaan uudelleen vaikka olisi ollut kuinka pitkään.

00:15:32 Laura

Mutta että sitten niin kun lisäkoulutuksia ihan suoraan löytyy ihan pienempiäkin kursseja aina välillä, mutta mä oon esimerkiksi nyt aloittanut mestarin tutkinnon. Mä oon ihan nyt siis sen verran, että tiedän päässeeni sisälle ja hommat alkaa kohta, että tää on nyt uusittu koulutusmalli. Mestareita on toki ennenkin koulutettu, mutta nyt on ihan uusi juttu. Eli kokemusta ei ole kellään ruvetaan katsomaan että mitä tapahtuu

00:15:58 Kaisa

Upeaa elikkä voidaan sanoa Laura että sä oot kohta Suomen ensimmäisiä tällaisia uudistuneita jalometalli mestareita.

00:16:02 Laura

No siitä voi vanhat mestarit ottaa kyllä nokkiinsa. Eli löytyy tosiaan mestareita löytyy, mutta on tällä koulutuksella ensimmäisiä sitten että.

00:16:12 Kaisa

Upea hei aletaan olla haastattelun loppupuolella. Laura mä kysyn sulta vielä viimeisen kysymyksen, minkä kysyn aina jokaiselta haastateltavalla, minkä sä koet sun työssäsi olevan kaikkesta parasta?

00:16:20 Laura

Kyllä se on se monipuolisuus ja sitten sekä sillä tekeminen ne on niin kun ne mun jutut.

00:16:25 Kaisa

Kiitos Laura todella paljon haastatteluista ja ihanaa jatkoa kulta kiilan pajalle.

00:16:37 Kaisa

Ja tosiaan nyt.

00:16:38 Kaisa

Jos jäi kysyttävää tai tuli jotain mieleen tästä haastattelusta tai alasta, niin muhun voi olla yhteydessä kaisa.korkeamäki@keuda.fi tai sitten instagramin puolella korkeamakista jatketaan hei jälleen ensi kerralla morjens.

